

ETICKÝ KODEX SPOLEČNOSTI Exerion Precision Technology Olomouc, s.r.o.

Etický kodex společnosti Exerion Precision Technology Olomouc, s.r.o. stanovuje normy, jejichž cílem je zajistit, že pracovní podmínky v dodavatelském řetězci strojírenského odvětví jsou bezpečné, že se pracovníkům dostává respektu a úcty a že obchodní operace jsou šetrné vůči životnímu prostředí a provádějí se eticky.

Etický kodex byl pro společnost Exerion Precision Technology Olomouc, s.r.o. schválen ředitelem společnosti RNDr. Zdeňkem Bačou, Ph.D. v červenci 2015.

Tento Etický kodex vstupuje v platnost ihned a tato platnost není časově omezena.

Od všech zaměstnanců společnosti Exerion Precision Technology Olomouc, s.r.o. se očekává, že se s tímto kodexem seznámí, přijmou ho za svůj a budou se jím řídit.

Kodex se skládá ze čtyř částí. Části A, B a C představují normy pro oblast práce, zdraví, bezpečnosti a životního prostředí. Část D se týká obchodního etického jednání.

Všechny čtyři oblasti jsou předmětem soustavného zlepšování.

A. PRÁCE

Společnost Exerion Precision Technology Olomouc, s.r.o. se zavazuje k dodržování lidských práv pracovníků, se kterými bude jednat čestně a s respektem tak, jak těmto pojmům rozumí mezinárodní společenství. To se vztahuje na všechny pracovníky, včetně těch dočasných, pracovníků-studentů, smluvních pracovníků, přímých zaměstnanců a dalších typů pracovníků. Při přípravě kodexu byly jako podklady použity uznávané normy uvedené v příloze.

1) Svobodná volba zaměstnání

Je zakázáno použití nucené nebo otrocké práce (včetně dlužního otroctví) či práce spojené s nevýhodnými podmínkami pro zaměstnance, nedobrovolné práce ve vězení, otroctví nebo obchodování s lidmi. To zahrnuje přepravu, ukrývání, najímání, přesun nebo získávání lidí na práci nebo služby za použití výhrůžek, síly, nátlaku, únosu či podvodu. Kromě nepřiměřených omezení vstupu nebo odchodu z prostor poskytnutých společnostmi nesmí být omezována ani svoboda pohybu pracovníků v těchto prostorech. Veškerá práce musí být dobrovolná. Pracovníci mohou práci opustit nebo ukončit pracovní poměr za podmínek uvedených v pracovní smlouvě na základě zákonů České Republiky. Zaměstnavatel a zástupci zaměstnavatele nesmí zadržovat nebo jiným způsobem likvidovat, schovávat a zabavovat dokumenty totožnosti či imigrační dokumenty nebo zabráňovat v přístupu k nim, mezi něž patří například průkazy totožnosti vydané vládou, pasy nebo povolení k práci, pokud takové zadržení pracovních povolení nevyžaduje zákon. Pracovníci nesmí být povinni platit zaměstnavatelům nebo zástupcům poplatky za najímání nebo jiné shromažďovací poplatky, které by přesahovaly výši jednoho měsíčního platu. Veškeré poplatky, které mají pracovníci zaplatit, musí být zveřejněny a poplatky přesahující výši jednoho měsíčního platu musí být pracovníkovi vráceny. Pracovní smlouva je uzavřena v češtině. V případě, že zaměstnanec nerozumí dobře česky, je zaměstnanci poskytnut písemný překlad pracovní smlouvy do jazyka, kterému rozumí.

2) Mladí pracovníci

V souladu se zákony České republiky nesmí být v žádném stádiu výroby využívána dětská práce. Pojem „dítě“ se vztahuje na osobu do věku 15 let nebo do věku dokončení povinné školní docházky nebo do minimálního věku, kdy může být v dané zemi zaměstnána, podle toho, který věk je vyšší. Použití zákonných učňovských programů, které splňují všechny zákony a předpisy, je podporováno. Pracovníci do věku 18 let nesmějí provádět práci, která by mohla ohrozit jejich zdraví či bezpečnost, včetně nočních směn a přesčasů. Podporujeme použití oprávněných výukových programů na pracovišti, které jsou v souladu se všemi právními předpisy a nařízeními.

3) Pracovní doba

Pracovní týden a doba se řídí zákony České republiky a nesmí přesáhnout stanovené maximum. Pracovní týden by neměl být delší než 60 hodin týdně, včetně přesčasů, kromě nouzových či neobvyklých situací a zaměstnanci musí mít v sedmidenním týdnu povolen alespoň jeden den volna. Společnost EXERION Precision Technology Olomouc s r.o. se v tomto směru řídí platnými zákony České republiky.

4) Mzdy a odměny

Odměna vyplácená zaměstnancům splňuje všechny platné zákony o mzdách, včetně zákonů týkajících se minimální mzdy, přesčasových hodin a legálně přiznaných výhod. V souladu se zákony České republiky dostanou zaměstnanci odměnu za přesčasy v sazbě, která je vyšší než sazba za běžnou pracovní dobu. Srážky ze základní části mzdy dle smlouvy o mzdě ve formě disciplinárních opatření nejsou přípustné. To se netýká bonusu

a pohyblivé části mzdy – osobního ohodnocení, která se udělují na základě pracovního výkonu. Základ, dle kterého je zaměstnanec vyplácen, musí být poskytnut včas prostřednictvím mzdové či jiné dokumentace.

5) Lidské zacházení

Ve společnosti nesmí dojít k hrubému či nelidskému zacházení, včetně sexuálního obtěžování, sexuálního zneužívání, tělesných trestů, duševního či fyzického nátlaku nebo verbálního zneužívání zaměstnanců; ani ničím takovým nesmí být vyhrožováno. Disciplinární zásady a postupy na podporu těchto požadavků musí být jasně definovány a pracovníkům sděleny.

6) Zákaz diskriminace

Společnost nesmí při najímání a zaměstnaneckých postupech, jako je povýšení, odměny a možnost školení, uplatňovat diskriminaci na základě rasy, barvy, věku, pohlaví, sexuální orientace, etnické příslušnosti, postižení, těhotenství, vyznání, politické příslušnosti, členství v odborech, či rodinného stavu. Zaměstnanci, či potenciální zaměstnanci by neměli být podrobeni lékařským testům, které by mohly být využity diskriminačním způsobem. Stejně tak zaměstnanci jsou povinni jednat mezi sebou bez obtěžování a nezákonné diskriminace.

7) Svoboda sdružování

V souladu s místními právními předpisy musí společnost respektovat právo všech pracovníků na zakládání odborů a vstup do nich dle svého výběru, společně vyjednávat a zapojovat se do pokojných shromažďování, jakož i respektovat právo pracovníků se takových činností neúčastnit. Pracovníci a/nebo jejich zástupci mají mít možnost s vedením společnosti otevřeně komunikovat a sdílet své nápady a obavy týkající se pracovních podmínek a postupů řízení bez obav z diskriminace, odvetných opatření, zastrašování či obtěžování.

8) Disciplinární opatření

Disciplinární opatření jsou zaznamenána formou vytýkácího dopisu, či výpovědi, dále mohou být použity i další prostředky v souladu s platnou legislativou České republiky, např. náhrada škody.

B. ZDRAVÍ A BEZPEČNOST

Kromě minimalizace výskytu zranění a nemocí souvisejících s prací zvyšujeme bezpečné a zdravé pracovní prostředí, kvalitu produktů a služeb a plynulost výroby. Průběžná zpětná vazba od pracovníků a vzdělávání jsou základními kameny při určování a řešení zdravotních a bezpečnostních problémů na pracovišti.

Společnost jmenuje člověka zodpovědného za BOZP z řad managementu.

Při přípravě tohoto kodexu se vycházelo z uznávaných systémů řízení, jako je OHSAS 18001 a Bezpečnost a ochrana zdraví při práci.

Mezi zdravotní a bezpečnostní normy patří:

1) Bezpečnost práce

Firma se vždy snaží vyvíjet výrobní postupy a procesy takovým způsobem, aby byly co nejvíce bezpečné. Vystavení pracovníků potenciálním bezpečnostním rizikům (např. elektrickým a jiným zdrojům energie, ohni, vozidlům a nebezpečí pádu) je třeba kontrolovat prostřednictvím řádného navrhování technických a správních kontrol, preventivní údržby a postupů bezpečnosti práce a průběžného školení o bezpečnosti. Kde nebezpečí nemůže být těmito způsoby dostatečně kontrolováno, je třeba pracovníky vybavit vhodnými a dobře udržovanými osobními ochrannými pomůckami a vzdělávacím materiálem o rizicích, která se s tímto nebezpečím pojí. Zaměstnanec je povinen používat s ohledem na konkrétní pracovní výkon stanovené pracovní a ochranné pomůcky, včetně pracovní obuvi. Zaměstnanec je povinen důsledně dodržovat stanovená místa výkonu práce, pracovní postupy a materiály a pracovat pouze s těmi stroji a zařízeními, pro něž má odpovídající kvalifikaci.

2) Havarijní připravenost

Je třeba identifikovat a posuzovat potenciální mimořádné situace a události a jejich dopad je třeba minimalizovat zavedením havarijních plánů a postupů reakce, včetně: nouzového hlášení, hlášení zaměstnancům a evakuačních postupů, školení a cvičení zaměstnanců, vhodné detekce požáru a zařízení k jeho zastavení, příslušných míst nouzového východu a plánů na obnovu. Takové plány a postupy se musí zaměřit na minimalizaci škod na životech, životním prostředí a majetku.

3) Pracovní úrazy a nemoci

Je třeba zavést postupy a systémy, které budou zabraňovat, řídit, sledovat a hlásit pracovní úrazy a onemocnění, včetně ustanovení, jenž budou podporovat hlášení ze strany zaměstnanců, zařazovat a zaznamenávat případy zranění a nemocí, poskytovat potřebnou lékařskou péči, vyšetřovat případy a zavádět nápravná opatření s cílem odstranit jejich příčiny a usnadnit návrat pracovníkům do práce.

4) Průmyslová hygiena

Vystavení pracovníků chemickým, biologickým a fyzickým činitelům je třeba rozpoznat, vyhodnotit a mít pod kontrolou. Na kontrolu je třeba používat technické či správné kontroly. Pokud nebezpečí nemohou být takovými prostředky kontrolovány, je třeba zdraví pracovníka chránit vhodnými programy osobních ochranných pomůcek.

5) Fyzicky náročná práce

Je třeba určit, zhodnotit a mít pod kontrolou vystavení pracovníků fyzicky náročným úkolům, včetně ručního zacházení s materiálem a zvedání těžkých předmětů či opakované zvedání, dlouhodobé stání a často se opakující nebo náročné montážní úkoly.

6) Dozor nad stroji

Výrobní a jiné stroje musí být zhodnoceny z hlediska bezpečnostních rizik. Je třeba poskytnout a řádně udržovat fyzickou ostrahu, blokovací zařízení a bariéry tam, kde stroje představují riziko zranění pracovníků.

7) Hygienická opatření, potraviny a bydlení

Pracovníkům je třeba umožnit dostupný přístup k čistým toaletním zařízením, pitné vodě a hygienické přípravě potravin, jejich skladování a stravovacím zařízením.

8) Informace o zdraví a bezpečnosti

Společnost poskytuje pracovníkům odpovídající školení v jejich mateřském jazyce o zdraví a bezpečnosti na pracovišti. Informace týkající se zdraví a bezpečnosti jsou v zařízení jasně vystaveny.

C. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Společnost uznává, že odpovědnost vůči životnímu prostředí je nedílnou součástí výroby produktů. Při výrobních operacích je třeba minimalizovat nežádoucí účinky na komunitu, životní prostředí a přírodní zdroje spolu se zajištěním ochrany zdraví a bezpečnosti veřejnosti. Při přípravě tohoto kodexu se vycházelo z uznávaných systémů řízení, jako je ISO 14001.

Mezi tyto normy pro životní prostředí patří:

1) Povolení a hlášení týkající se životního prostředí

Je třeba získat, udržet a neustále aktualizovat veškerá potřebná povolení v oblasti životního prostředí a je třeba dodržovat jejich provozní požadavky na provoz a podávání zpráv.

2) Prevence znečištění a snižování zdrojů

Využívání zdrojů a produkci odpadu všeho druhu, včetně vody a energie, je třeba snížit nebo eliminovat přímo u zdroje, či postupy, jako je úprava výroby, postupy údržby a zařízení, nahrazení materiálů, uchování, recyklace a opětovné využití materiálů.

3) Nebezpečné látky

Je třeba určit a spravovat chemické a jiné látky, které představují nebezpečí v případě jejich uvolnění do životního prostředí, s cílem zajistit jejich bezpečnou manipulaci, pohyb, skladování, použití, recyklaci nebo opětovné využití a likvidaci.

4) Odpadní vody a pevný odpad

Společnost musí zavést systematický přístup k identifikaci, řízení, snižování a odpovědné likvidaci či recyklaci pevného odpadu. Odpadní vodu z provozní činnosti, průmyslových postupů a hygienických zařízení je třeba před jejím vypuštěním či likvidací monitorovat, v případě zvýšeného rizika kontrolovat a zacházet s ní, jak je vyžadováno. Dále je třeba zavést opatření s cílem snížit produkci odpadních vod.

5) Emise do ovzduší

Emise těkavých organických chemikálií, aerosolů, žíravín, částic, látek poškozujících ozonovou vrstvu a látek při spalování vedlejších produktů získaných při provozu je třeba před jejich vypuštěním určit, pravidelně monitorovat, kontrolovat a zacházet s nimi, jak je vyžadováno. Je potřeba provádět pravidelné sledování výkonu svých systémů řízení vypouštění emisí do ovzduší.

6) Omezení materiálů

Společnost musí dodržovat veškeré platné právní předpisy, nařízení a požadavky zákazníků týkající se zákazu nebo omezení konkrétních látek v produktech a při výrobě, včetně značení pro recyklaci a likvidaci.

7) Zacházení s dešťovou vodou

Společnost musí zavést systematický přístup k zabránění znečištění odtoku dešťové vody a zabránit tím nelegálnímu vypouštění a únikům do systému pro odvádění dešťové vody.

8) Spotřeba energie a emise skleníkových plynů

V rámci zařízení společnosti je třeba sledovat a dokumentovat spotřebu energie, a kde je to aplikovatelné i emisi skleníkových plynů, a hledat nákladově účinné metody, jak zlepšit energetickou účinnost, minimalizovat spotřebu energie, případně emise skleníkových plynů.

D. ETICKÉ JEDNÁNÍ

Korupce, úplatkářství a nekalá hospodářská soutěž rozvracejí trh a představují překážku hospodářského, sociálního a demokratického vývoje. Exerion Precision Technology Olomouc, s.r.o. žádnou z těchto aktivit netoleruje. Pro splnění společenské odpovědnosti a dosažení úspěchu na trhu musí společnost a jejich zástupci dodržovat ty nejvyšší normy etického chování, mimo jiné:

1) Poctivé podnikání

Ve všech obchodních stycích je třeba dodržovat ty nejvyšší standardy bezúhonnosti. Účastníci musí praktikovat politiku nulové tolerance, která zakazuje veškeré formy úplatkářství, korupce, vydírání a zpronevěry. Všechna obchodní jednání by měla být vedena transparentně a přesně se odrážet v obchodních knihách a záznamech účastníka. Při plnění svých funkcí zaměstnanec vždy jedná v zájmu firmy a zdržuje se jednání, které ohrožuje nebo by mohlo ohrozit důvěryhodnost a serióznost společnosti.

2) Žádné nepatřičné výhody

Úplatky nebo jiné způsoby získání nepřiměřené nebo nepatřičné výhody nesmí být slibovány, nabízeny, schvalovány, předávány ani přijímány. Tento zákaz se týká slibování, nabízení, schvalování, předávání nebo přijímání čehokoli hodnotného, ať již přímo či nepřímo, prostřednictvím třetí strany s cílem získat nebo udržet obchod, přímý obchod s jakoukoli osobou či jiným způsobem získat nepatřičnou výhodu.

3) Zveřejnění informací

Věrně evidujeme všechny finanční transakce a vedeme o nich účetnictví v souladu s místně přijatými účetními zásadami a ve všech výkazech se řídíme Mezinárodními standardy účetního výkaznictví a příslušnými metodikami a pravidly společnosti Exerion Precision Technology Olomouc, s.r.o. Informace týkající se pracovních sil účastníka, zdraví a bezpečnosti, postupů v oblasti životního prostředí, obchodní činnosti, struktury, finanční situace a výkonu je třeba zveřejnit v souladu s platnými nařízeními a zavedenými postupy v odvětví. Falšování záznamů nebo zkreslování podmínek či postupů v dodavatelském řetězci je nepřipustné.

4) Duševní vlastnictví

Práva duševního vlastnictví je třeba respektovat. Transfer technologií a know-how je třeba provádět způsobem, který chrání práva duševního vlastnictví a je třeba chránit informace o zákaznících. Zaměstnanec zásadně nesděluje mimo společnost žádné informace týkající se společnosti samotné nebo jejích zákazníků, zejména pak informace personálního, ekonomického nebo obchodního charakteru, chrání know-how firmy a v souladu s ustanovením Pracovního řádu dodržuje zásady ochrany firemního tajemství.

5) Spravedlivý obchod, reklama a hospodářská soutěž

Je třeba dodržovat standardy spravedlivého obchodu, reklamy a hospodářské soutěže. Jsou zavedeny vhodné způsoby ochrany informací o zákaznících.

6) Ochrana totožnosti a zákaz odvetných opatření

Je třeba zavést programy, které zajišťují důvěrnost, anonymitu a ochranu oznamovatelů ze strany dodavatelů a zaměstnanců, pokud to není zakázáno zákonem. Zaměstnanci mohou využít schránky na anonymní návrhy, připomínky a stížnosti, aby mohli vznést jakékoli konstruktivní obavy beze strachu z odvetných opatření a to i v případě, že konstruktivní připomínka by mohla vést k výsledku, že firma Exerion ztratí danou obchodní příležitost.

7) Ochrana osobních údajů

Společnost se zavazuje k očekávané přiměřené ochraně osobních údajů všech osob, se kterými obchodují, včetně dodavatelů, zákazníků, spotřebitelů a zaměstnanců. Společnost musí dodržovat právní předpisy a regulační nařízení v oblasti ochrany osobních údajů a zabezpečení informací v případech, kdy se osobní údaje shromažďují, uchovávají, zpracovávají, předávají a sdílejí.

8) Odpovědné získávání minerálů

Exerion se snaží přiměřeně zajistit, že tantal, cín, wolfram a zlato v produktech, které vyrábějí, přímo či nepřímo nezajišťují finanční prostředky nebo výhody ozbrojeným skupinám, jež mají na svědomí závažné porušování lidských práv v Demokratické republice Kongo či v sousední zemi.

POUŽITÉ ZDROJE

Při přípravě tohoto kodexu byly použity následující hlavní normy, které mohou být užitečným zdrojem doplňujících informací.

EICC manuál

Zákoník práce České Republiky

<http://zakonik-prace.cz/>

Ústava České Republiky

<http://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>

Listina základních práv a svobod

<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>

Hygienické normy

ISO 14001 www.iso.org

OHSAS 18001 www.bsi-global.com/index.xalter